

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 488/2022-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Ing. Miriam Crchovej – ADUCT**, Petrovo 1, IČO 44 059 353, zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátska kancelária, Námestie svätého Egídia 6, Poprad, IČO 42 421 152, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Obdo 31/2021 z 27. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 26. júla 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Obdo 31/2021 z 27. apríla 2022 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa) sa svojou žalobou na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) domáhala proti [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), zaplata sumy 6 936,99 eur s príslušenstvom. Sťažovateľka žalobou uplatnený peňažný nárok vyvodzovala z mandátnej zmluvy uzavretej 13. augusta 2012 (ďalej len „mandátna zmluva“) medzi ňou (mandatárkou) a žalovanou (mandantkou) v zmysle ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov so (v zmluve) špecifikovaným predmetom plnenia za určenú odmenu, a to na dobu neurčitú, ktorá však bola ukončená výpoveďou žalovanej k 31. augustu 2018. Sťažovateľka žalobou uplatnený peňažný nárok odvodila z čl. VII mandátnej zmluvy z titulu odplaty – peňažnej náhrady za dodržiavanie svojho záväzku spočívajúceho v dodržiavaní mlčanlivosti „... aj po zániku tejto Zmluvy.“

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 7 Cb 2/2020 z 9. marca 2020 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) 1./ žalobu zamietol a 2./ súčasne rozhodol, že žalovanej priznáva proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 43 Cob 57/2020 z 19. novembra 2020 tak, že 1./ rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a 2./ súčasne žalovanej priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Následne sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), t. j. že okresný súd a následne aj krajský súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnili strane (sťažovateľke), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň sťažovateľka vo svojom dovolaní uplatnila aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP, t. j. tvrdiac, že rozsudok krajského súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

6. Uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté, pričom žalovanej bol proti sťažovateľke priznaný aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 27. mája 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje najmä tým, že v písomnom vyhotovení rozsudku okresného súdu sú uvedené iné (odlišné) dôvody, než ktoré ním boli ústne prezentované pri jeho odôvodnení na pojednávaní po jeho verejnom vyhlásení. Uznesením najvyššieho súdu bolo jej dovolanie vo vzťahu k dovolacej námietke podľa § 420 písm. f) CSP pre neprípustnosť odmietnuté [pozri bod 5.1 písm. a) ústavnej sťažnosti].

8. V nadväznosti na už uvedené sťažovateľka tiež argumentuje, že

8.1. spravodlivosť musí byť nielen vykonaná, ale musí aj byť vidieť, že je vykonaná zákonne, čo v konaní pred okresným súdom podľa jej názoru dodržané nebolo,

8.2. okresný súd bol povinný stranám sporu uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci,

8.3. v dôsledku uvedeného postupu okresného súdu, t. j. zmeny odôvodnenia jeho rozsudku, sťažovateľka nemohla reagovať na ústnom pojednávaní, ale až v odvolacom konaní, čím bola porušená zásada dvojinstančnosti súdneho konania,

8.4. písomné odôvodnenie rozsudku okresného súdu je prekvapivé,

8.5. nie je možné súhlasiť ani s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého je záväzný len výrok rozhodnutia, pretože „... *takýto argument oddeluje samotný výsledok rozhodnutia od kvalitatívnych požiadaviek procesného postupu...*“,

8.6. neobstojí ani rozlišovanie častí odôvodnenia rozhodnutia na nosné a nenosné tak, ako to uviedol najvyšší súd (pozri body 5.3 až 5.11 ústavnej sťažnosti).

9. Sťažovateľka zároveň namieta, že pokiaľ okresný súd a následne aj krajský súd dospeli k záveru, že zánikom mandátnej zmluvy zároveň zanikol aj záväzok podľa čl. VII ods. 1 tejto zmluvy, t. j. záväzok dodržiavať tam vymedzenú povinnosť mlčanlivosti, zamietnutie žaloby na tomto závere spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci [pozri bod 5.1 písm. b) a c) ústavnej sťažnosti].

10. V danej súvislosti sťažovateľka tiež uvádza, že

10.1. takýto výklad odporuje obsahu mandátnej zmluvy, zmluvnej autonómii a umožňuje žalovanej účelovo sa vyhnúť plneniu v zmluve dohodnutej povinnosti,

10.2. odôvodnenie rozhodnutí, pokiaľ ide o vysporiadanie sa s námietkou sťažovateľky o nesprávnom právnom posúdení veci, „... je nekonzistentné, pretože je v zjavnom logickom i obsahovom rozpore s písomne zachyteným prejavom vôle účastníkov zmluvy“,

10.3. odôvodnenie uznesenia navyššieho súdu oproti skutkovému stavu danému písomným prejavom v mandátnej zmluve je v rozpore s pravidlami formálnej logiky,

10.4. obsah právneho úkonu možno vykladať len v súlade s vôľou toho, kto ho urobil, avšak iba za predpokladu, že tvrdená vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom,

10.5. z článku VII ods. 1 a 3 mandátnej zmluvy „... jasne a zrozumiteľne vyplýva vôľa zmluvných strán, ktorej cieľom je úprava práv a povinností nielen počas trvania zmluvného vzťahu, ale aj po jeho zániku“, čo označené všeobecné súdy nerešpektovali,

10.6. označené všeobecné súdy „... prekrútili skutkové zistenia... nerešpektovali výklad vôle v zmysle § 35 odseku 2 zákona č. 40/1964 Zb... nesprávne usúdili, že na záväzok... nie je potrebné aplikovať... § 582 odseku 2 zákona č. 40/1964 Zb... nevysporiadali sa s týmto zásadným argumentom... ktorý bol uvedený ako zásadný dovolací dôvod v bodoch 3-17... dovolania“ (pozri body 5.15 až 5.21 ústavnej sťažnosti).

11. Sťažovateľka vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu najmä namieta, že

11.1. odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je zmätočné, keďže kým na jednej strane sťažovateľke vyčíta, že dovolaciu otázku nesprávneho právneho posúdenia bližšie nešpecifikovala, na strane druhej sa ňou zaoberá (pozri body 56 až 58 odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu), „... avšak bez toho, aby reagoval na podstatný rozpor medzi právnym posúdením súdov nižšej inštancie a gramaticky zvýrazneným textom článku VII Mandátnej zmluvy...“,

11.2. najvyšší súd „... si nesprávne zamieňa vymedzenie dovolacieho dôvodu v podobe riadneho označenia v čom dovolateľ vidí nesprávnosť právneho posúdenia s formalistickým prístupom povinnosti dovolateľa vyhľadať v rozhodovacej praxi... skutkový obdobný prípad s odlišným výsledkom rozhodnutia“ (pozri body 5.22 až 5.24 ústavnej sťažnosti).

12. Napokon podľa názoru sťažovateľky uznesenie najvyššieho súdu trpí aj nedostatkom riadneho a presvedčivého odôvodnenia.

13. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

17. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

18. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03,

III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgiadis v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

19. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

20. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné *dovolanie*, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti *dovolania* s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa.

21. Ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti *dovolania*, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Vychádzajúc z uvedeného, sa úloha ústavného súdu vo veci sťažovateľky obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o odmietnutí *dovolania*. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

22. Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti predložená argumentácia nie je spôsobilá spochybniť ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti v podstate opakuje výhrady, ktoré už uplatnila v dovolacom konaní pred najvyšším súdom, a snaží sa docieľiť rozhodnutie vo svoj prospech, postaviac ústavný súd do postavenia ďalšej prieskumnej inštalácie, ktorá mu neprináleží. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti *dovolania* [§ 447 písm. c) CSP], pokiaľ ide o uplatnený dôvod prípustnosti *dovolania* podľa § 420 písm. f) CSP, a o nevymedzení dovolacích dôvodov spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP [§ 447 písm. f) CSP], pokiaľ ide o dôvod prípustnosti *dovolania* podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP, je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcym spôsobom a presvedčivo. Uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za formalistické, neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Civilného sporového poriadku (upravujúcich prípustnosť *dovolania* a dovolacie dôvody v civilných veciach).

23. Podľa názoru sťažovateľky dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP mal byť naplnený na tom základe, že v písomnom vyhotovení rozsudku okresného súdu, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol, sú uvedené iné (odlišné) dôvody, než ktoré boli okresným súdom ústne prezentované pri jeho odôvodnení po jeho verejnom vyhlásení, dôsledkom čoho jej mal byť odňatý celý jeden stupeň procesného konania a obrany. Najvyšší súd po tom, čo všeobecne objasnil, v čom dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP spočíva a za akých predpokladov (ne)môže byť naplnený, pokiaľ ide o jeho nenaplnenie v tu preskúmvanej veci, sa predovšetkým odvolal na odôvodnenie rozsudku krajského súdu. Už krajský súd v rámci odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že síce okresný súd procesne pochybil, avšak toto pochybenie nemalo za následok také vážne porušenie procesných práv sťažovateľky, ktoré by si vyžadovalo zrušenie rozsudku okresného súdu. Krajský súd toto pochybenie vyhodnotil len ako formálny nedostatok nemajúci zásadný vplyv na inak vecne správny rozsudok okresného súdu, ktorého odôvodnenie v nosnej časti spĺňalo všetky nevyhnutné zákonné požiadavky. Podľa krajského súdu procesné práva sťažovateľky spočívajúce v možnosti brániť sa proti rozsudku okresného súdu zostali zachované a sťažovateľka mohla proti nemu podať odvolanie a túto možnosť aj využila. Najvyšší súd v súvislosti s tvrdením sťažovateľky o odňatí jej práva na spravodlivý proces uviedol, že takéto pochybenie nemožno v postupe súdov nižších inštancií vo vzťahu k sťažovateľke a ňou uplatneným právam vidieť, keďže vec bola riadne prejednaná za jej účasti a pri vysporiadaní sa so všetkými jej relevantnými námietkami.

Napokon najvyšší súd poukázal na svoje rozhodnutie sp. zn. 2 MCdo 1/2011, v ktorom uviedol: „*Záväzný je výrok rozhodnutia a nie jeho odôvodnenie*“. Odôvodnenie rozhodnutia nie je právne záväzné, t. j. nie je tou časťou súdneho rozhodnutia, ktorá by nadobúdala záväzné účinky na právne vzťahy strán sporu. Podľa názoru najvyššieho súdu o tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, keď krajský (odvolací) súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným právnym záverom krajského (odvolacieho) súdu nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právo argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné, o čo v prípade rozsudku krajského súdu zjavne nejde. Najvyšší súd uzavrel, že z už uvedených dôvodov vo vzťahu k rozsudku krajského súdu nie je naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúci v tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (pozri najmä body 28 až 40 odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu). Podľa názoru ústavného súdu je tento záver najvyššieho súdu plne ústavne konformný.

24. Najvyšší súd skúmal aj prijaté právne závery okresného súdu a krajského súdu z pohľadu ich odôvodnenosti v nadväznosti na sťažovateľkou uplatnený dôvod prípustnosti *dovolania* podľa § 420 písm. f) CSP. Právo na spravodlivý proces totiž v sebe okrem iných zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Z uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že podľa čl. VII ods. 1 mandátnej zmluvy je povinnosť sťažovateľky (mandatárky) dodržiavať mlčanlivosť viazaná na skutočnosti, o ktorých sa dozvie pri činnostiach vykonávaných pre mandantku (žalovanú), pričom podľa čl. VII ods. 4 mandátnej zmluvy má mandantka povinnosť poskytovať mandatárke odplatu – peňažnú náhradu za obdobie plnenia záväzku. Podľa názoru najvyššieho súdu je logickým a nepochybným výklad, že má ísť o plnenie, ktoré sa viaže na obdobie, keď aktívne určitú činnosť mandatárka vykonáva, čo po skončení mandátnej zmluvy platnou výpoveďou nie je dost' dobre možné.

Inými slovami, povinnosť zachovávať mlčanlivosť sťažovateľkou bola limitovaná výkonom jej činnosti pre mandantku (žalovanú) počas trvania mandátnej zmluvy. Najvyšší súd tak „... závery krajského súdu vyhodnotil ako správne, dávajúce detailné a zrozumiteľné odpovede na žalobcove odvolacie námietky a súvisiace so skutkovým a právnym vyhodnotením zmluvy...“ (pozri body 57 a 58 odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu).

25. Pokiaľ ide o predbežné právne posúdenie veci podľa § 181 ods. 2 CSP, ústavný súd pre úplnosť považuje za potrebné ešte dodať, že cieľom § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (pozri *uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Obdo 56/2020 z 28. decembra 2020*).

26. Sťažovateľka v dovolaní proti rozsudku krajského súdu tiež uplatňuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP, ktorý je podľa § 432 CSP možné odôvodniť len tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Ako najvyšší súd uviedol, prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP „... je striktne limitovaná tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia určitej, dovolateľom formulovanej právnej otázky. Pokiaľ dovolací súd má riešiť relevantnú právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, je zákonnou povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť ako ju riešil odvolací súd a zároveň uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (vid' *uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018*). CSP v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd.“. Sťažovateľka však podľa najvyššieho súdu vyvodzovala prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nielenže bez bližšieho špecifikovania toho, či ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, ktoré sa vzájomne vylučujú, ale aj bez náležitého formulovania právnej otázky. Tu najvyšší súd poukázal aj na uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 123/2020 z 15. apríla 2020, v zmysle ktorého „... podľa názoru ústavného súdu už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej zovšeobecnenia...“. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že «... dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod uplatnený v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ ani c/ CSP spôsobom, aký vyplýva z ust. § 432 ods. 2 CSP. Bez uvedeného nemôže dovolací súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa. Je tak nepochybné, že v dovolaní žalobcu absentuje zákonom požadovaná náležitosť, t. j. dovolací dôvod v ňom nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 CSP...». Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že najvyšší súd by v posudzovaní prípustnosti dovolania nemal postupovať príliš formalisticky, ústavný súd s prihliadnutím na samotné dovolanie sťažovateľky dodáva, že „schopnosť autenticky porozumieť dovolateľovi“ nemôže byť bezbrehá. A teda nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo mal dovolateľ na mysli (m. m. I. ÚS 336/2019).

27. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, sama osebe nemôže viesť k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu

(II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, IV. ÚS 33/2020).

28. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž príslušné súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľky k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch (II. ÚS 99/2019, II. ÚS 363/2020).

29. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia ústavný súd uzatvára, že z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu spochybňovať závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tak dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

30. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu